

Saksbehandler: Einar Tjelle

Saksdokumenter:

Rapport nr. 14/2013 **Helga Haugland Byfuglien og Einar Tjelle**
Rapport fra Det lutherske verdensforbunds rådsmøte, Genève, 13.-
18. juni 2013

Dokumentet «From Conflict to Communion»

<http://www.lutheranworld.org/sites/default/files/From%20Conflict%20to%20Communion.pdf>

Saker i de økumeniske organisasjonene

Det lutherske verdensforbund (LVF)

Sammendrag

Det lutherske verdensforbund har avholdt sitt årlige rådsmøte, denne gang i Genève. I forkant av rådsmøte deltok Helga Haugland Byfuglien på Officers' Meeting .

Flere saker fra rådsmøtet vil få betydning for MKR og Dnk i årene fremover. Se vedlagt Rapport fra rådsmøtet.

Rapporten fra den internasjonale luthersk-katolske kommisjonen «From Conflict to Communion» (se lenken ovenfor) ble lansert under rådsmøtet. Denne vil være viktig i årene framover og vil bli presentert mer inngående i MKR senere.

LVF og CCME planlegger en konsultasjon om romfolk i november, Tyskland. MKR nominerer to personer til denne.

Forslag til vedtak

MKR tar følgende saker til orientering:

Rapport fra Det lutherske verdensforbunds rådsmøte, Genève, 13.-18. juni 2013
Dokumentet «From Conflict to Communion»

Rapport fra Det lutherske verdensforbunds rådsmøte, Genève, 13.-18. juni 2013

v/Helga Haugland Byfuglien og Einar Tjelle

Det årlige rådsmøtet i LVF ble avholdt i Genève 13.-18. juni, representert ved undertegnede som hhv. rådsmedlem/visepresident og konsulent. Rådsmedlem Jennys Skumsnes Moe var forhindret fra å møte. Sakslisten og dokumentene til møtet var omfattende, særlig om man også tar med det som hørte til komitéarbeidet. For å få en god oversikt over aktuelt LVF-arbeid og -fokusområder, anbefales generalsekretær Martin Junges rapport:

<http://www.lutheranworld.org/sites/default/files/Council%202013-Report%20of%20the%20General%20Secretary.pdf>

For dem som er interessert i å lese sakspapirene til selve rådsmøtet og beslutningene, ligger de tilgjengelig her: <http://www.lutheranworld.org/content/council-2013>

I denne rapporten velger vi å kommentere noen av de viktigste sakene og legger inn noen lenker for videre lesning, samt noen forslag til oppfølging for Den norske kirke.

Rådsmøte under en liturgisk samling utenfor Det økumeniske senteret i Genève.

«Called to be disciples in today's world»

Tema for årets rådsmøte var *disippelskap*. Dette ble særlig framhevet i LVF-president biskop Munib Younans tale første dagen. Han la spesielt vekt på likeverd; at til tross for ulike funksjoner og kontekster kaller Gud oss alle til *likeverdige disipler*. Og han knyttet dette til mange aktuelle utfordringer i vår tid. Vi opplevde at talen kommuniserte godt inn i rådsmøtet og virket samlende og utfordrende på samme tid. Talen i sin helhet kan leses her:

http://www.lutheranworld.org/sites/default/files/Council%202013%20Address%20of%20the%20President_0.pdf

Oppfølging: *Presidentens rapport kan gjerne studeres nærmere i Den norske kirke, blant annet knyttet til KM-vedtaket om Misjon i en ny tid, KM 7/12*

Flyktninger, Syria og LVF

LVFs store arbeid for flyktninger ble tematisert flere ganger. *LVF er campmanager for verdens to største flyktningeleirer*, en på grensen til Somalia, og en på grensen til Syria. Til sammen har LVF, i samarbeid med UNHCR og partnere som blant annet Kirkens Nødhjelp, ansvar for 1,5 millioner flyktninger (2012). Under søndagens gudstjeneste ble det ofret til LVFs innsats for flyktingene i Zaatri-leiren i Jordan. Rådet vedtok også en uttalelse som utfordret verdenssamfunnet til ytterligere å presse på for å få til en fredelig og rettferdig avvikling av grusomhetene i Syria.

Homofili - et vanskelig tema

Siden sist rådsmøte og en lengre prosess med «Emmaus-samtaler» har den etiopiske Mekane Yesus-kirken gjennom sin generalsynode brutt med Svenska kyrkan og Den evangelisk-lutherske kirke i (Nord)-Amerika (ELCA). Dette handler om ulike syn på homofilt samliv og homofile samlevendes prestedtjeneste i kirkene. I forkant av rådsmøtet hadde det vært samtaler i regi av LVF med ledelsen for disse tre kirkene, uten at man har funnet gode løsninger for veien videre. Saken satte sitt preg på rådsmøtet og er aktuell for hele LVF-fellesskapet, og ikke bare disse tre kirkene. Det er en viktig debatt om homofili og familieetikk i de fleste kirker og ulike syn på dette, også innad i Mekane Yesus-kirken, slik det også er i Den norske kirke.

Et bakgrunnsrapport «Claiming the gift of communion in a fragmented world» som medlemskirkene utfordres til å studere, finnes her:

<http://www.lutheranworld.org/sites/default/files/EXHIBIT%209.0.1%20Claiming%20the%20gift%20of%20communion%20in%20a%20fragmented%20world.pdf> Her påpekes det blant annet at LVF skal fortsette en respektfull dialog om homofilis spørsmålet (jf.

«Emmausdialogen»), og at LVF som helhet ikke skal fatte beslutninger i spørsmål som vedrører familie, ekteskap og seksualitet, men respektere kirkenes forskjellighet og selvstendighet. Rådet vedtok enstemmig en uttalelse som ligger på LVF s hjemmeside: <http://www.lutheranworld.org/sites/default/files/Council%202013%20Message%20-%20Gift%20of%20Communion.pdf> Uttalelsen vektlegger både forpliktelsen til felleskap og utfordrer samtidig medlemskirkene til å be for de tre kirkene og LVF-fellesskapet, samt støtte generalsekretærens fortsatte oppfølging av dette. Medlemskirkene oppfordres også til å arbeide videre teologisk med disse spørsmålene og studere ressursdokumentet nevnt over.

Oppfølging: Dokumentene og prosessen er viktige for Dnks eget arbeid med samlivsspørsmål, dialogen om dette tema i NKR, samt Dnks direkte relasjoner med Mekane Yesus og andre kirker.

Ny katolsk-luthersk publikasjon: From Conflict to Communion

I en egen sesjon under rådsmøtet ble det lansert et nytt katolsk-luthersk dokument «From Conflict to Communion, Lutheran-Catholic Commemoration of the Reformation». Dette skjedde i samarbeid med Det pavelige enhetsrådet (PCPCU) representert ved PCPCUs president kardinal Kurt Koch. Professor Turid Karlsen Seim fra Den norske kirke er fast medlem i Den internasjonale katolsk-lutherske kommisjonen som har utviklet dokumentet. *From Conflict to Communion* inneholder ved siden av en historisk skisse, også et kapittel om temaer knyttet til Martin Luthers teologi i lys av den økumeniske dialogen. Dokumentet løfter frem fem «økumeniske imperativ» som gir utfordringer til kirkene og lokale luthersk-katolske relasjoner. I denne sammenheng skal det også utvikles en felles liturgi som kan brukes lokalt. Dokumentet gir en svært verdifull plattform når vi skal forberede feiringen av reformasjonsjubileet. Dette er første gang katolikker og lutheranere sammen reflekterer over reformasjonshistorien. Selve dokumentet og talene i forbindelse med lanseringen, kan lastes ned her: <http://www.kirken.no/index.cfm?event=dolink&famid=356648>

Oppfølging: Artikkel på [kirken.no](http://www.kirken.no) (se over)

Dokumentet sendes KATLUSA, Teologisk nemnd, Bispemøtet og de teologiske fakulteter.

Dokumentet bør oversettes og brukes aktivt i reformasjonsjubileet og prosessen i forkant.

Reformasjonsjubileet 2015-2017 og LVFs generalforsamlingen 2017

Walter Altmann, leder av spesialkomiteen for reformasjonsjubileet, la på rådsmøtet fram sin sluttrapport som kom med en rekke anbefalinger til LVFs communio-kontor, råd og medlemskirker. Hovedtemaet blir «Liberated by God's Grace». Samtidig ble det foreslått tre undertema; a) Salvation – not for sale, b) Human beings – not for sale, c) Creation – not for sale. Undertemaene muliggjør en videre kommunikasjon og kontekstualisering.

Hovedarenaene for LVFs fellesmarkeringer vil være rådsmøtet i Wittenberg i 2016, generalforsamlingen i Namibia mai 2017 og reformasjonsdagen 31.10.17. Samtidig ønsker LVF selv sagt at medlemskirkene og regionene skal sette sitt merke på feiringen.

Generalforsamlingen i 2017 vil være et felles høydepunkt, den må ha samme tema som jubileet og koordineres i forhold til dette. *Medlem av Mellomkirkelig råd Kjell Nordstokke ble valgt som leder for planleggingskomiteen for kommende generalforsamlingen i Namibia.* Det betyr at Den norske kirke vil kunne følge prosessen tett framover. Valget av Namibia som sted for generalforsamlingen, er også interessant da Den norske kirke har vært involvert i viktig samarbeid, særlig i forkant av frigjøringen i 1989.

Rapporten finnes her: <http://www.lutheranworld.org/sites/default/files/Council%202013-Report%20Special%20Committee%20500%20Years%20Reformation.pdf>

Oppfølging:

*Rapporten bør være viktig ressurs og grunnlag for komiteen som skal arbeide med reformasjonsjubileet i Norge, og sendes til denne.

*Med grunnlag i rapporten og nordiske kirkers planer så langt, blir det et nordisk info-/koordineringsmøte om reformasjonsjubileet i Helsinki (i forkant av LVFs regionale møte) 30.9.13. Helga Byfuglien og Einar Tjelle deltar fra Dnk.

*Den norske kirke vil ha en sentral rolle i planleggingen av kommende generalforsamling med Kjell Nordstokke som leder av den internasjonale komiteen. Det bør være god kommunikasjon mellom ham og Dnks egen reformasjonskomité, samt LVFs nasjonalkomité.

Under fremleggelse av rapporten om reformasjonsjubileet. Fra venstre: Martin Junge, Helga Haugland Byfuglien, Walter Altmann og Munib Younan.

Religion og menneskerettigheter

Flere interessante dokumenter er av verdi også for Dnk. Med bakgrunn i LVFs viktige posisjon i humanitært flyktningarbeid er det i regi av UNHCR utviklet et *Code of Conduct*-dokument hvor ulike religiøse tradisjoner sammen uttrykker felles verdier og en policy i forhold til blant annet beskyttelse og sameksistens for flyktninger. LVF har hatt en nøkkelrolle i dette arbeidet.

<http://www.lutheranworld.org/sites/default/files/Welcoming%20the%20Stranger.pdf>

Det ble også vedtatt en uttalelse om religionsfrihet, i en kontekst hvor mange av LVFs medlemskirker opplever svært vanskelige kår:

[http://www.lutheranworld.org/sites/default/files/Council2013-Statement Freedom Religion Belief.pdf](http://www.lutheranworld.org/sites/default/files/Council2013-Statement%20Freedom%20Religion%20Belief.pdf)

Det er også gledelig at Kirkens Nødhjelp støtter et DTPW-prosjekt «Religion and Development». Dette har direkte relevans blant annet for den norske prosessen om religion og utvikling initierte av Utenriksdepartementet. Særlig er refleksjonene rundt trosbasert vs rettighetsbasert tilnærming interessant.

Oppfølging: Disse dokumentene sendes til våre samarbeidspartnere i STL, NKR v/Flerkulturelt kirkelig nettverk, Oslokoalisjonen for religions- og trosfrihet, samt Flyktninghjelpen ved Jan Egeland. Det bør vurderes et felles religionslederinitiativ om en evt. norsk lansering av interfaithdokumentet «Welcoming the Stranger».

Kjønn, likestilling og aldersbalanse

Rådsmøtet var preget av flere samtaler på tvers av generasjonene. En stadig utfordring for selve rådets sammensetning er at det er en overvekt av ordinerte eldre menn, og også en overvekt av yngre leke kvinner. For å få alle i tale om aktuelle spørsmål, ble det satt av tid til gruppesamtaler på tvers av alder. Grepet opplevdes vellykket. Men utfordringene vedvarer.

Rådet vedtok også for første gang en omfattende *gender policy* som omfatter hele organisasjonens arbeid, og som utfordrer medlemskirkenes praksis. Retningslinjene forankres i bibelsk og luthersk teologi. Teksten vil bli noe justert og vil foreligge i september.

Økonomi, personale og kommunikasjon

Økonomien er forholdsvis god med et totalbudsjett på nær 100 mill. EUR. De store utgiftene (og inntektene) går til prosjekter og programmer, særlig den humanitære delen World Service (ca. 88 %). Derfor er også medlemskontingenter og «Endowment Fund» viktig for LVFs mer teologiske og økumeniske arbeid (Dep. for Theology and Public Witness, kun 1,4 %). Dnks bidrag er fremdeles noe under det som forventes. Vår oppfatning er at det er en god økonomistyring, god struktur på arbeidet og en god arbeidsånd i sekretariatet. LVF har fått en ny logo og nettside. Disse ble lansert under rådsmøtet. Se <http://www.lutheranworld.org/>

Oppsummering

Mye av det verdifulle ved rådsmøtene skjer mellom møtene, i kontakt med representanter fra søsterkirker, LVF-stab og andre nøkkelpersoner. Vi hadde møte med blant annet Olav Fykse Tveit (generalsekretær i KV). Helga Haugland Byfuglien ledet - i egenskap av visepresident - flere formelle sesjoner og en morgengudstjeneste.

Vi kjenner først og fremst på takknemlighet over å være en del av et viktig og livskraftig fellesskap. Det er en stadig utfordring i å kommunisere mer av dette tilbake til Den norske kirke og den nordiske regionen som vi er en del av.

Oslo, juli 2013